

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان گیلان

معاونت آموزشی دانشگاه

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

فرم طرح درس پایه

همکار محترم

از آنجایی که فرآیند یاددهی- یادگیری پروسه ای است که رسیدن به اهداف آن بدون برنامه ریزی امکان پذیر نیست، لذا تدوین طرح درس در آغاز فرآیند آموزش (به عنوان نقشه و راهنمای تدریس برای مدرسین و دانشجویان)، ضروری بوده و به عنوان یکی از ابزارهای اصلی فعالیت آموزشی مدرسین مطرح می باشد. لذا خواهشمند است مدرسین محترم در تکمیل طرح درس نهایت دقت را مبذول فرمایند.

مشخصات درس و مدرس (تکمیل همه ی موارد این بند ضروری می باشد)

- عنوان درس: مداخلات روانپرستاری خانواده
- نام و نام خانوادگی مدرس: عفت صادقیان
- نام و نام خانوادگی مسئول درس: عفت صادقیان
- نام و نام خانوادگی مدیر گروه: امیر صادقی
- نوع و میزان واحد به تفکیک: نظری ۱/۵ واحد ، عملی ۰/۵ واحد
- رشته و مقطع تحصیلی دانشجو: کارشناسی ارشد روان پرستاری
- زمان درس: نیمسال اول ۱۴۰۳-۱۴۰۲
- مکان آموزش:

ردیف	تاریخ	سرفصل (عنوان)	اهداف رفتاری ^۱	حیطه یادگیری ^۲	روش تدریس ^۳	مدت زمان	وسایل کمک آموزشی	روش ارزشیابی ^۴
۱		تاریخچه خانواده درمانی، مفاهیم و بنیانهای تشکیل خانواده، نقش ها، وظایف و کارکرد خانواده	۱- مفهوم خانواده و خانواده درمانی را توضیح دهد. ۲- انواع خانواده ها را با هم مقایسه کند. ۳- چرخه تکامل خانواده را شرح دهد. ۴- فراگیر در تمام مراحل مختلف تدریس با حرکات سر و برقراری ارتباط چشمی نسبت درس توجه نشان دهد. ۵- فراگیر در حین تدریس تاریخچه خانواده درمانی، مفاهیم و بنیانهای تشکیل خانواده، نقش ها، وظایف و کارکرد خانواده در بحث های گروهی فعالانه شرکت کند.	Cognition فهمیدن Cognition تحلیل Cognition, فهمیدن Attitude توجه کردن Attitude پاسخ دادن	پرسش و پاسخ - بحث گروهی - سخنرانی - سمینار	۲ ساعت	ویدیو پروژکتور - کامپیوتر - تابلو وایت برد	امتحان تشریحی - پرسش و پاسخ شفاهی
۲		خانواده سالم و مهارت های سالم زیستن در خانواده و چرخه زندگی خانواده	۱- اجزای خانواده را بشناسد. ۲- توانایی ارزیابی خانواده را داشته باشد. ۳- کارکرد های خانواده سالم را از هم افتراق دهد.	Cognition دانش Cognition تحلیل و ترکیب Cognition تحلیل	پرسش و پاسخ - بحث گروهی - سخنرانی - سمینار	۲ ساعت	ویدیو پروژکتور - کامپیوتر - تابلو وایت برد	امتحان تشریحی - پرسش و پاسخ شفاهی

^۱ بمنظور نگارش اهداف رفتاری باید از افعالی استفاده شود که عینی و قابل اندازه گیری باشد. به عنوان مثال در حیطه **cognition** از افعالی مانند نام ببرد، توضیح دهد، مقایسه کند، تحلیل کند، بر آورد کند و... در حیطه **Attitude** از افعالی مانند اعتقاد پیدا کند، بتواند متقاعد کند، همکاری نماید، تبلیغ کند و... و در حیطه **Psychomotor** از افعالی مانند بتواند تقلید کند، انجام دهد و... استفاده می شود.

^۲ با توجه به هدف آموزشی حیطه یادگیری در سطح **cognition, attitude, psychomotor** مشخص می شود.

^۳ روش تدریس متناسب با هدف آموزشی مانند سخنرانی، بحث گروهی، ایفای نقش، **PBL** و... انتخاب شود

^۴ در هر جلسه در صورت وجود ارزشیابی، نحوه انجام آن مشخص شود. مثل پرسش و پاسخ، کوئیز (**MCQ** یا تشریحی) و...

				<p>Cognition فهمیدن</p> <p>۴- عوامل داخلی و خارجی موثر بر خانواده را شرح دهد.</p> <p>۵- فراگیر در تمام مراحل مختلف تدریس با حرکات سر و برقراری ارتباط چشمی نسبت درس توجه نشان دهد.</p> <p>Attitude توجه کردن</p> <p>۶- فراگیر در حین تدریس خانواده سالم و مهارت های سالم زیسن در خانواده و چرخه زندگی خانواده در بحث های گروهی فعالانه شرکت کند.</p> <p>Attitude پاسخ دادن</p>			
امتحان تشریحی - پرسش و پاسخ شفاهی	ویدیو پروژکتور - کامپیوتر - تابلو وایت برد	۲ ساعت	پرسش و پاسخ - بحث گروهی - سخنرانی - سمینار	<p>Cognition فهمیدن</p> <p>Cognition دانش</p> <p>Cognition فهمیدن</p> <p>Cognition دانش</p> <p>Cognition فهمیدن</p> <p>Cognition فهمیدن</p> <p>Cognition فهمیدن</p> <p>Attitude توجه کردن</p> <p>Attitude پاسخ دادن</p>	<p>۱- مفهوم بحران در خانواده را توضیح دهد.</p> <p>۲- مراحل ایجاد مشکل در خانواده را بیان کند.</p> <p>۳- اهداف روان درمانی خانواده را توضیح دهد.</p> <p>۴- تاریخچه خانواده درمانی را بیان کند.</p> <p>۵- جنبه های اخلاقی خانواده درمانی را توضیح دهد.</p> <p>۶- نقش روان پرستار در روان درمانی خانواده را توضیح دهد.</p> <p>۷- فراگیر در تمام مراحل مختلف تدریس با حرکات سر و برقراری ارتباط چشمی نسبت درس توجه نشان دهد.</p> <p>۸- فراگیر در حین تدریس روان درمانی و مشاوره خانواده در بحث</p>	روان درمانی و مشاوره خانواده	۳

					های گروهی فعالانه شرکت کند.			
۴	نظریات و رویکردهای خانواده	۱-انواع نظریه های مهم در رواندرمانی خانواده را بیان کند. ۲- کاربرد مدل Structural در خانواده درمانی را شرح دهد. ۳-مدل psychodynamic و کاربرد آن را در خانواده درمانی توضیح دهد. ۴- مدل Trans generational و کاربرد آنرا در خانواده درمانی بیان کند. ۵- مدل Cognitive-Behavioral و کاربرد آنرا در خانواده درمانی شرح دهد. فراگیر در تمام مراحل مختلف تدریس با حرکات سر و برقراری ارتباط چشمی نسبت درس توجه نشان دهد. ۵- فراگیر در حین تدریس نظریات و رویکردهای خانواده در بحث های گروهی فعالانه شرکت کند.	Cognition دانش Cognition فهمیدن Cognition فهمیدن Cognition دانش Cognition فهمیدن Attitude توجه کردن Attitude پاسخ دادن	پرسش و پاسخ - بحث گروهی - سخنرانی - سمینار	۲ ساعت	ویدئو پروژکتور - کامپیوتر - تابلو وایت برد	امتحان تشریحی - پرسش و پاسخ شفاهی	
۵	مراحل روان درمانی خانواده و مراحل مشکل گشایی در خانواده	۱-مراحل روان درمانی خانواده را توضیح دهد. ۲-خصوصیات یک درمانگر خانواده را بیان کند.	Cognition فهمیدن Cognition دانش Cognition فهمیدن	پرسش و پاسخ - بحث گروهی - سخنرانی - سمینار	۲ ساعت	ویدئو پروژکتور - کامپیوتر - تابلو وایت برد	امتحان تشریحی - پرسش و پاسخ شفاهی	

				<p>Cognition فهمیدن</p> <p>Attitude توجه کردن</p> <p>Attitude پاسخ دادن</p>	<p>۳- فرایند رویارویی با مشکل در خانواده را شرح دهد.</p> <p>۴- مراحل حل مشکل در خانواده را توضیح دهد. فراگیر در تمام مراحل مختلف تدریس با حرکات سر و برقراری ارتباط چشمی نسبت درس توجه نشان دهد.</p> <p>۵- فراگیر در حین تدریس مراحل روان درمانی خانواده و مراحل مشکل گشایی در خانواده در بحث های گروهی فعالانه شرکت کند.</p>			
۶	اصول مشاوره قبل ازدواج	۱- ازدواج را تعریف کند . ۲- انواع ازدواج را از هم افتراق دهد. ۳- فواید مشاوره قبل ازدواج را بیان کند. ۴- محاسن ازدواج را بیان کند. ۵- نحوه انتخاب همسر و عوامل موثر در این انتخاب را شرح دهد. ۶- معیارهای انتخاب همسر برای ازدواج را بیان کند. ۷- تکنیک های شناخت افراد برای ازدواج را با هم مقایسه کند. ۸- انواع مشاوره های قبل ازدواج را افتراق دهد. فراگیر در تمام مراحل مختلف تدریس با حرکات سر و برقراری ارتباط چشمی نسبت درس توجه نشان دهد.	<p>Cognition دانش</p> <p>Cognition تحلیل</p> <p>Cognition دانش</p> <p>Cognition دانش</p> <p>Cognition فهمیدن</p> <p>Cognition دانش</p> <p>Cognition تحلیل</p> <p>Cognition تحلیل</p> <p>Attitude توجه کردن</p>	<p>پرسش و پاسخ - بحث گروهی - سخنرانی - سمینار</p>	۲ ساعت	<p>ویدیو</p> <p>پروژکتور - کامپیوتر - تابلو وایت برد</p>	<p>امتحان تشریحی - پرسش و پاسخ شفاهی</p>	

				Attitude پاسخ دادن	۵- فراگیر در حین تدریس اصول مشاوره قبل ازدواج در بحث های گروهی فعالانه شرکت کند.			
امتحان تشریحی - ارزیابی پرسش و پاسخ			پرسش و پاسخ - بحث گروهی - سخنرانی - سمینار	Cognition دانش Cognition فهمیدن Cognition فهمیدن Cognition فهمیدن Cognition تحلیل Attitude توجه کردن Attitude پاسخ دادن	۱- انواع بحران خانواده را بشناسد. ۲- ابعاد بحران در خانواده را توضیح دهد. ۳- مراحل برخورد با بحران را شرح دهد. ۴- نقش روانپرستاری در مداخله را توضیح دهد. ۵- راهکارهای کاهش تنش افتراق دهد. فراگیر در تمام مراحل مختلف تدریس با حرکات سر و برقراری ارتباط چشمی نسبت درس توجه نشان دهد. ۵- فراگیر در حین تدریس نقش و بحران های مختلف در خانواده و راهکارهای کاهش تنش و مداخله در بحران در بحث های گروهی فعالانه شرکت کند.	نقش و بحران های مختلف در خانواده و راهکارهای کاهش تنش و مداخله در بحران	۷	
امتحان تشریحی - ارزیابی پرسش و پاسخ شفاهی	ویدیو پروژکتور - کامپیوتر - تابلو وایت برد	۲ ساعت		Cognition فهمیدن Cognition فهمیدن Cognition تحلیل Cognition فهمیدن	۱- مداخله خانواده محور برای نوزادان و کودکان نوپا را شرح دهند. ۲- مداخله خانواده محور برای کودکان سنین پیش دبستان را توضیح دهند. ۳- مداخله ها با هدف بهبود مشکلات کودکان را با هم مقایسه نمایند	خانواده با تمرکز بر مشکلات کودکان ، نوجوانان و سالمندان	۸	

				<p>Cognition فهمیدن</p> <p>Attitude توجه کردن</p> <p>Attitude پاسخ دادن</p>	<p>۴-مداخله خانواده محور برای کودکان سنین نوجوانی را شرح دهند.</p> <p>۵- مداخله خانواده محور برای سالمندان را شرح دهند.</p> <p>۶-فراگیر در تمام مراحل مختلف تدریس با حرکات سر و برقراری ارتباط چشمی نسبت درس توجه نشان دهد.</p> <p>۷- فراگیر در حین تدریس خانواده با تمرکز بر مشکلات کودکان ، نوجوانان و سالمندان در بحث های گروهی فعالانه شرکت کند.</p>			
امتحان تشریحی- امتحان تشریحی- ارزیابی پرسش و پاسخ	ویدیو پروژکتور- کامپیوتر- تابلو وایت برد	۲ ساعت	پرسش و پاسخ - بحث گروهی- سخنرانی- سمینار	<p>Cognition دانش</p> <p>Cognition فهمیدن</p> <p>Cognition تحلیل</p> <p>Cognition ترکیب</p> <p>Attitude توجه کردن</p>	<p>۱-خشونت در خانواده را توضیح داده و مراحل رویارویی با آن را بیان کند.</p> <p>۲-ابعاد خشونت های خانوادگی را شرح دهد.</p> <p>۳-انواع آسیب های اجتماعی در خانواده را از هم افتراق دهد.</p> <p>۴- بتواند برای پیشگیری از خشونت های خانوادگی راه حلهایی را ارائه نماید.</p> <p>۵-فراگیر در تمام مراحل مختلف تدریس با حرکات سر و برقراری ارتباط چشمی نسبت درس توجه نشان دهد.</p> <p>۶- فراگیر در حین تدریس خشونت های خانوادگی در بحث های</p>	خشونت های خانوادگی	۹	

				Attitude پاسخ دادن	گروهی فعالانه شرکت کند.		
۱۰	خانواده با تمرکز بر بیماری های روانی و یا جسمی روانشناختی	۱- خانواده درمانی در بیماری های روانی مداخلات آن را با هم مقایسه کند. ۲- اصول خانواده درمانی در مبتلایان به جسمی روانشناختی ترا شرح دهد. ۳- برای اجرای خانواده درمانی در افراد مبتلا به بیماری های جسمی روانشناختی توانمند شود. ۴- فراگیر در تمام مراحل مختلف تدریس با حرکات سر و برقراری ارتباط چشمی نسبت درس توجه نشان دهد. ۵- فراگیر در حین تدریس خانواده با تمرکز بر بیماری های روانی و یا جسمی روانشناختی در بحث های گروهی فعالانه شرکت کند.	پرسش و پاسخ - بحث گروهی- سخنرانی- سمینار	۲ ساعت	ویدئو پروژکتور- کامپیوتر- تابلو وایت برد	امتحان تشریحی- امتحان تشریحی- ارزیابی پرسش و پاسخ	
۱۱	مداخله در خانواده با تمرکز بر اختلالات روانی(اضطراب، افسردگی، وابستگی به مواد، الکل و بیماری های مقاربتی..)	۱- اصول خانواده درمانی در مبتلایان به اضطراب و افسردگی مواد را شرح دهد. ۲- اصول خانواده درمانی در مبتلایان به سوء مصرف مواد را شرح دهد. ۳- اصول خانواده درمانی در مبتلایان به سوء مصرف الکل را شرح دهد. - اصول خانواده درمانی در مبتلایان به بیماری های مقاربتی را شرح دهد. ۳- برای اجرای خانواده درمانی در افراد مبتلا به	پرسش و پاسخ - بحث گروهی- سخنرانی- سمینار	۲ ساعت	ویدئو پروژکتور- کامپیوتر- تابلو وایت برد	امتحان تشریحی- امتحان تشریحی- ارزیابی پرسش و پاسخ	

				<p>ترکیب</p> <p>اضطراب و افسردگی توانمند شود.</p> <p>۴- فراگیر در تمام مراحل مختلف تدریس با حرکات سر و برقراری ارتباط چشمی نسبت درس توجه نشان دهد.</p> <p>۵- فراگیر در حین تدریس مداخله در خانواده با تمرکز بر اختلالات روانی (اضطراب، افسردگی، وابستگی به مواد، الکل و بیماری های مقاربتی در بحث های گروهی فعالانه شرکت کند.</p> <p>Attitude توجه کردن</p> <p>Attitude پاسخ دادن</p>			
<p>امتحان تشریحی - امتحان تشریحی - ارزیابی پرسش و پاسخ</p>	<p>ویدیو پروژکتور - کامپیوتر - تابلو وایت برد</p>	<p>۲ ساعت</p>	<p>پرسش و پاسخ - بحث گروهی - سخنرانی - سمینار</p>	<p>Cognition دانش</p> <p>Cognition فهمیدن</p> <p>Cognition فهمیدن</p> <p>Cognition فهمیدن</p> <p>Cognition فهمیدن</p> <p>Cognition فهمیدن</p> <p>Attitude توجه کردن</p> <p>Attitude پاسخ دادن</p>	<p>۱- انواع آسیب ها اجتماعی در خانواده را نام ببرد.</p> <p>۲- مداخلات پرستاری در خانواده با بیمار روانی را شرح دهد.</p> <p>۳- توانبخشی در خانواده را توضیح دهد.</p> <p>۴- مداخلات پرستاری در مشکل طلاق را توضیح دهد.</p> <p>۵- فراگیر در تمام مراحل مختلف تدریس با حرکات سر و برقراری ارتباط چشمی نسبت درس توجه نشان دهد.</p> <p>۶- فراگیر در حین تدریس خانواده دچار آسیب اجتماعی و توانبخشی خانواده در بحث های گروهی فعالانه شرکت کند.</p>	<p>خانواده دچار آسیب اجتماعی و توانبخشی خانواده</p>	<p>۱۲</p>

پروژه عملی:

- انتخاب حداقل یک خانواده نیازمند یا مشکل دار در جامعه، ارزیابی وضعیت خانواده
- بررسی و تشخیص مشکلات
- ایجاد تعامل با خانواده در جهت حل مشکلات با بکارگیری نظریه های روان درمانی و خانواده درمانی
- ارائه پیامدهای مداخلات پرستاری انجام گرفته به صورت یک سمینار
- عرصه: کلینیک های روانپزشکی و مشاوره، مرکز سلامت جامعه، مراکز مراقبت در منزل، مدارس و انجمن های تخصصی مانند انجمن آلزایمر

شیوه نمره دهی

نوع ارزشیابی	تاریخ	ابزار ارزشیابی ^۵	میزان امتیاز از کل
کوئیز		پرسش و پاسخ	۵٪
ارائه پروژه		چک لیست (سمینار فردی)	۱۰٪
امتحان میان ترم			
امتحان پایان ترم		آزمون تشریحی	۵۰٪
سایر موارد		کارآموزی (۴ روز از ساعت ۸-۱۲) در بخش روانپزشکی یا سایر مکان های مرتبط و انجام خانواده درمانی، ارائه گزارش خانواده درمانی در کلاس	۳۵٪
مجموع			۱۰۰٪

منابع درسی:

- ۱- جی هی ای. ترجمه باقر ثنایی. رواندرمانی خانواده. انتشارات امیر کبیر. آخرین ویرایش. تهران
- ۲- نیکلز، مایکل پی. خانواده درمانی: "مفاهیم و روشها". ترجمه محسن دهقانی. تهران. دانژه. آخرین ویرایش.
- ۳- مک گولدبریک، مونیکا. ژنوگرام. ترجمه فرشاد بهاری. تهران. دانژه. آخرین ویرایش.

^۵ ابزار ارزشیابی می تواند مواردی مانند آزمون تشریحی، سوالات کوتاه پاسخ، سوالات کامل کردنی، MCQs، پروژه، آسکی و... باشد.

- ۴- هورویتس، جیمز اس. خانواده‌درمانی و تحلیل رفتار متقابل. مترجمان مصطفی تبریزی، اسماعیل زیارتی، رامین کریمی. آخرین ویرایش. تهران. دانه. ۵- بهاری، فرشاد. درمان سیستمی و توانمندسازی خانواده‌های معتادان. تهران. دانه. آخرین ویرایش. ۶- فرایندهای دلبستگی در زوج درمانی و خانواده درمانی. نوشته سوزان ام. جانسون، والری ای. ویفن؛ ترجمه فاطمه بهرامی ... [و دیگران]؛ زیر نظر و به ویراستاری فاطمه بهرامی. تهران: : دانه، آخرین ویرایش

10. Fortinash, Holoday, Worret. Psychiatric mental health nursing. Lasted edition.

11. Carson V.B. Mental Health Nursing. The Nurse-Patient Journey. Philadelphia: W.B Saunders Company. Lasted edition.

12. Irvin D. Yalom (Author), Moly Leszcz. The Theory and Practice of Group Psychotherapy. Lasted edition.

13. Stuart G, Sundeen S.Y. Principles & Practice of Psychiatric Nursing. Philadelphia: Mosby Company. Lasted edition.

و تمامی منابع و مقالات معتبر علمی و به روز مرتبط با روان پرستاری، اصول خانواده درمانی، اصول گروه درمانی و پویایی گروه

چک لیست نمره دهی به سمینار

مورد	عالی (۱)	خیلی خوب (۰/۷۵)	خوب (۰/۵)	متوسط (۰/۲۵)	ضعیف (۰)
اهداف					
مقدمه					
محتوی مطابق با اهداف					
شیوایی بیان					
پرسش از سایر دانشجویان					
اسلاید ها					
وسایل کمک آموزشی					
جمع بندی					
پاسخ به سوالات					
منابع					